

# افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد  
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

[www.afgazad.com](http://www.afgazad.com)

[afgazad@gmail.com](mailto:afgazad@gmail.com)

Economic

اقتصادی

بازتایپ از: لاله هوادار (سازمان انقلابی افغانستان)

۲۲ می ۲۰۱۲

## ارزش اضافی فوق العاده

ارزش اضافی فوق العاده یا (مازاد) نوعی دیگری از ارزش اضافی نسبی است. هر سرمایه دار در فکر استخراج حداکثر ممکن سودی است که می تواند به دست آورد. به همین منظور وی ماشین آلات و تکنالوجی جدیدتر را مورد استفاده قرار می دهد و به این ترتیب بازده تولیدی کار را بالا می برد. نتیجه مستقیم ابتکار، آن است که ارزش فردی محصولات که در فابریکه تولیدی او ساخته می شود از ارزش متوسط کالا های تولید شده در رشته صنعتی مربوطه، کمتر است. از آنجائی که قیمت بازار یک کالا، با در نظر گرفتن شرایط متوسط حاکم بر تولید، تعیین می گردد، سرمایه دار نرخ ارزش اضافی خود را در مقایسه با نرخ معمولی، افزایش داده است.

ارزش اضافی فوق العاده، ما به التفاوت ارزش اجتماعی کالا است با ارزش فردی نازلتر آن و دارای دو کیفیت خاص است.

نخست آن که اینگونه ارزش اضافی را منحصراً آن کار فرمایانی به دست می آورند که نخستین کسانی باشند که ماشین آلات تازه با بازده تولیدی بیشتر را نصب و به کار انداخته اند و دوم آن که سرمایه دار مورد بحث، ارزش اضافی فوق العاده را فقط موقتاً مدتی به دست خواهد آورد و دیر یا زود ماشین آلات جدید در سایر فابریکه های تولیدی سرمایه داران دیگر نیز مورد استفاده قرار خواهند گرفت و کسی که برای نخستین بار تجهیزات جدید را به کار برده بود، این مزیت را از دست داده و از این پس دیگر، ارزش اضافی فوق العاده را تحصیل نخواهد کرد. با این وجود هنگامی که این نوع ارزش اضافی در یک فابریکه تولیدی از بین رفت، در فابریکه تولیدی دیگری که ماشین آلات باز هم بهتر و تازه تری را به کار گیرد، به وجود می آید.

ارزش اضافی فوق العاده، نقش مهمی را در تکامل نظام سرمایه داری ایفا می کند. تلاش برای به دست آوردن این نوع ارزش اضافی، موجب تکامل خودبه خودی تکنالوجی می گردد. از آنجائی که هدف سرمایه دار، به دست آوردن ثروت بیشتر است، کوشش می کند تا ماشین آلات جدید و تکنالوجی تولیدی خود را مخفی نگه دارد و به این ترتیب استفاده از آنها را در سایر مؤسسات تولیدی به تأخیر اندازد. این امر، رقابت میان سرمایه داران را تشدید

کرده و تضاد های بین آنان را حدت و شدت می بخشد. نتیجه نهائی این که برخی سرمایه داران به ورشکستگی می افتند در حالی که بقیه ثروتمندتر می شوند. به سخن دیگر تعقیب ارزش اضافی فوق العاده اگرچه در تکامل نیرو های مولده مؤثر و سودمند است، اما ترقی و پیشرفت آنان را به تأخیر می اندازند.

ادامه دارد...

\*\*\*\*\*

بر گرفته از کتاب علم اقتصاد، نوشته ای: پ نیکی تین